

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Α Π Ο Φ Α Σ Η
223/2024

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 10.10.2024 και ώρα 11:00, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευτύχιο Παλλήκαρη, Πέτρο Τριανταφυλλίδη και Γεώργιο Βλαβιανό (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»). Απόντα τα μέλη Σπυρίδωνας Χρυσοφώτης και Ιωάννης Μιχελάκης, οι οποίοι είχαν κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας από τον τηλεοπτικό σταθμό με τον διακριτικό τίτλο OPEN BEYOND, ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Α.Ε., αναφορικά με την παραβίαση διατάξεων περί: α) σεβασμού τεκμηρίου αθωότητας κατηγορουμένου, β) απαγόρευσης μετάδοσης εικόνων προσαγομένων στις αρχές προσώπων, γ) απαγόρευσης μετάδοσης εγγράφων της ποινικής προδικασίας και δ) απαγόρευσης προβολής εικόνων που προκαλούν πόνο στους οικείους των εικονιζομένων, κατά τη μετάδοση της εκπομπής με τίτλο «ΕΥΤΥΧΕΙΤΕ» την 22.6.2021 και ώρα 10:00. Η υπόθεση εξετάζεται ύστερα από τις με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 3727/24.6.2021 και 3643/22.6.2021 καταγγελίες.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε ο φάκελος με αριθμό 144/25.4.2024, ο οποίος ανατέθηκε στη διοικητική υπάλληλο Αικατερίνη Κοντοπούλου και στην ειδική επιστήμονα - νομικό Όλγα Γαρουφαλιά. Στη συνέχεια, η Διοικητική Υπάλληλος υπέβαλε την με αριθμό πρωτοκόλλου 742/ΕΣ/1.5.2024 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης και η Νομικός υπέβαλε την με αριθμό πρωτοκόλλου 981/ΕΣ/17.6.2024 εισήγησή της.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, παρέστη για λογαριασμό της λειτουργούσης τον σταθμό ως άνω εταιρείας ο πληρεξούσιος δικηγόρος της Ιωάννης Νικολόπουλος. Ερωτηθείς από την Πρόεδρο, ο Δικηγόρος δήλωσε ότι γνωρίζει το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβε δε τον λόγο και ανέπτυξε τους ισχυρισμούς του. Ζήτησε στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να του παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 15.11.2024, ώρα 14.00, και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Ο σταθμός κατέθεσε στη Γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου 6064/15.11.2024 υπόμνημά του.

Την 28.11.2024 και ώρα 11.00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευύχιο Παλλήκαρη, Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Πέτρο Τριανταφυλλίδη και Γεώργιο Βλαβιανό. Απόν το μέλος Ιωάννης Μιχελάκης, ο οποίος είχε κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Χατζηνικολάου Ελένη, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ, λόγω κωλύματος της Αναστασίας Μαραζίδου, διοικητικής υπαλλήλου του ΕΣΡ.

Η Πρόεδρος ενημέρωσε αναλυτικά το απόν κατά τη συζήτηση της υπόθεσης μέλος Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη, αναγιγνώσκοντας τις με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 3727/24.6.2021 και 3643/22.6.2021 καταγγελίες, την με αριθμό πρωτοκόλλου 981/ΕΣ/17.6.2024 έγγραφη νομική εισήγηση που συνέταξε η ειδική επιστήμονας-νομικός Όλγα Γαρουφαλιά, την με αριθμό πρωτοκόλλου 742/ΕΣ/1.5.2024 έκθεση καταγραφής πραγματικών περιστατικών του τμήματος προγράμματος που συνέταξε η υπάλληλος του ΕΣΡ Αικατερίνη Κοντοπούλου, το με αριθμό πρωτοκόλλου 6064/15.11.2024 υπόμνημα της εγκαλουμένης, το πρακτικό της συζήτησης στην Ολομέλεια και το σύνολο των λοιπών εγγράφων του φακέλου. Παρέστη επίσης και η ανωτέρω εισηγήτρια, η οποία ανέπτυξε το ζήτημα προφορικά και στη συνέχεια αποχώρησε. Το μέλος της Ολομέλειας που δεν μετείχε στην συνεδρίαση της 10.10.2024, δήλωσε ότι ενημερώθηκε πλήρως ως προς τα ουσιώδη σημεία της συζήτησης που έγινε κατά την ημερομηνία ακρόασης της υπόθεσης και η δήλωσή του

αυτή καταχωρίστηκε στα πρακτικά. Η Ολομέλεια, αφού παρακολούθησε την επίμαχη ροή προγράμματος και μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Νομικό μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων.

2. Ο σεβασμός του τεκμηρίου αθωότητας κατηγορουμένου θεσπίζεται στις διατάξεις των άρθρων:

α) 6 παρ. 2 της ΕΣΔΑ, το οποίο ορίζει: «Παν πρόσωπον κατηγορούμενον επί αδικήματι τεκμαίρεται ότι είναι αθών μέχρι της νομίμου αποδείξεως της ενοχής του».

β) 11 παρ. 1 του Π.Δ. 77/2003, το οποίο ορίζει: «Η αρχή ότι ο κατηγορούμενος τεκμαίρεται αθώος μέχρι την αμετάκλητη καταδίκη του γίνεται σεβαστή και συνεπώς δεν προεξοφλείται το αποτέλεσμα της δίκης ούτε οι κατηγορούμενοι αναφέρονται, άμεσα ή έμμεσα, ως ένοχοι. Ο φερόμενος ως δράστης δεν πρέπει να αναφέρεται με απαξιωτικούς για το πρόσωπό του χαρακτηρισμούς ...».

γ) 3 παρ. 2 του Ν. 4173/2013 για την ΕΡΤ Α.Ε. (που εφαρμόζεται και στις εκπομπές όλων των τηλεοπτικών σταθμών σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 εδ. α του Ν. 2328/1995), το οποίο ορίζει: «Οι ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., καθώς και το περιεχόμενο των διαδικτυακών ιστοτόπων της, διέπονται από το σεβασμό στην ιδιωτικότητα του ατόμου και την αρχή του τεκμηρίου της αθωότητας των πολιτών».

δ) 14 παρ. 1 και 2 του Ν. 2462/1997 (με τον οποίο κυρώθηκε το Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα) ορίζει: «1. Όλοι είναι ίσοι ενώπιον των δικαστηρίων. Κάθε πρόσωπο έχει το δικαίωμα η υπόθεσή του να δικαστεί δίκαια και δημόσια από αρμόδιο, ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο, που έχει συσταθεί με νόμο, το οποίο θα αποφασίσει για το βάσιμο κάθε κατηγορίας σχετικά με ποινικό αδίκημα, η οποία έχει απαγγελθεί εναντίον του, καθώς και για αμφισβητήσεις δικαιωμάτων και υποχρεώσεων αστικού χαρακτήρα ... 2. Κάθε πρόσωπο που

κατηγορείται για ποινικό αδίκημα τεκμαίρεται ότι είναι αθώο εωσότου η ενοχή του αποδειχθεί σύμφωνα με το νόμο».

3. Το τεκμήριο αθωότητας στερείται ρητής συνταγματικής κατοχύρωσης, συνάγεται όμως από τα άρθρα 6 και 7 του Συντάγματος, τα οποία ορίζουν αντίστοιχα ότι: «Κανένας δεν συλλαμβάνεται, ούτε φυλακίζεται χωρίς αιτιολογημένο δικαστικό ένταλμα, που πρέπει να επιδοθεί τη στιγμή που γίνεται η σύλληψη ή η προφυλάκιση» (άρθρο 6 παρ. 1) και «Έγκλημα δεν υπάρχει ούτε ποινή επιβάλλεται χωρίς νόμο που να ισχύει πριν από την τέλεση της πράξης και να ορίζει τα στοιχεία της» (άρθρο 7 παρ. 1).

4. Το τεκμήριο αθωότητας αποτελεί ειδικότερη εκδήλωση της προστασίας της προσωπικότητας και του απαραβίαστου του ιδιωτικού βίου που κατοχυρώνονται στο Σύνταγμα (ΣτΕ 1355/2023, 891/2015, 1704/2018). Δεν είναι απαραίτητη για τη στοιχειοθέτηση της παράβασης του κανόνα δεοντολογίας που απαγορεύει την παράβαση του τεκμηρίου αθωότητας ο ευθύς χαρακτηρισμός του δράστη ως ενόχου, αλλά αρκούν και αξιολογικές κρίσεις (ΣτΕ 3336/2007). Επίσης, η μετάδοση ειδήσεων που αφορούν την αποδιδόμενη τέλεση εγκλήματος, δεν μπορεί να περιλαμβάνει την εμφάνιση του κατηγορουμένου και τη διατύπωση κρίσεων ή επιχειρημάτων υπέρ της ενοχής του και η αυτόκλητη ανάμιξη των ΜΜΕ στις εκκρεμείς ποινικές δίκες και ιδίως στο στάδιο της ανάκρισης παραβιάζει κατάφωρα το τεκμήριο αθωότητας και προσβάλλει την προσωπικότητα του στιγματοζόμενου κατηγορουμένου, οδηγεί δε ταυτόχρονα σε μία όχι δίκαιη δίκη (ΣτΕ 152/2004).

5. Το γεγονός ότι ο χαρακτηρισμός του κατηγορουμένου ως ενόχου έγινε αφού ο ίδιος είχε ομολογήσει την αποτρόπαια πράξη του και όχι εξαρχής, δεν ασκεί επιρροή στην ευθύνη του σταθμού για την παράβαση των διατάξεων περί σεβασμού του τεκμηρίου αθωότητας του κατηγορουμένου (Βλ. σχετικά ΣτΕ 2194/2019), ούτε αναιρεί την υποχρέωση του σταθμού να σεβαστεί το τεκμήριο αθωότητας του κατηγορουμένου αποφεύγοντας χαρακτηρισμούς που συναρτώνται αμέσως ή εμμέσως με την ενοχή του για το εν λόγω έγκλημα, έως ότου αποφανθούν ως προς αυτή τα αρμόδια ποινικά δικαστήρια (ΣτΕ 793/2023).

6. Η απαγόρευση μετάδοσης από την τηλεόραση εικόνων προσαγόμενων στις αρχές προσώπων θεσπίζεται στο άρθρο 8 παρ. 2 του Ν. 3090/2002, το οποίο ορίζει: «Η μετάδοση από την τηλεόραση ή η κινηματογράφηση ή μαγνητοσκόπηση ή

φωτογράφιση των προσώπων που οδηγούνται ενώπιον των δικαστικών ή εισαγγελικών ή αστυνομικών και λοιπών αρχών απαγορεύεται».

7. Η μετάδοση σκηνών προσαγωγής κατηγορουμένων στις αρμόδιες αρχές δεν είναι δικαιολογημένη λόγω του εύλογου ενδιαφέροντος των τηλεθεατών να ενημερωθούν για τη συγκεκριμένη υπόθεση που απασχόλησε την κοινή γνώμη, γιατί η διάταξη του άρθρου 8 του Ν. 3090/2002 δεν προβλέπει εξαιρέσεις από την θεσπιζόμενη απαγόρευση, σε κάθε δε περίπτωση, για την ενημέρωση της κοινής γνώμης επί της πορείας της υποθέσεως δεν είναι απαραίτητη η προβολή και των επίμαχων εικόνων, αλλά αρκούσε η αναφορά της ειδήσεως (ΣτΕ 3586, 3587, 3588, 3589, 3590/2014, 4060/2012). Επίσης, η αναμετάδοση εικόνων από την προσαγωγή των κατηγορουμένων κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο και από άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης δεν αίρει την ευθύνη του τηλεοπτικού σταθμού για την παράβαση των σχετικών διατάξεων (ΣτΕ 1355/2023).

8. Το άρθρο 11 παρ. 6 του Π.Δ. 77/2003 ορίζει: «Δεν δημοσιοποιούνται έγγραφα ή άλλα στοιχεία που γίνονται γνωστά στις αρμόδιες αρχές κατά το στάδιο της προκαταρκτικής εξέτασης, της έκτακτης προανάκρισης και γενικότερα της ποινικής προδικασίας».

9. Δεν απαγορεύεται η ενημέρωση του κοινού στο πλαίσιο ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών επί υποθέσεων που εκκρεμούν στο στάδιο της ποινικής προδικασίας, ούτε αποκλείεται κάθε αναφορά ή ο σχολιασμός των σχετικών πράξεων και ενεργειών των αρμόδιων αρχών, τηρουμένων πάντως των λοιπών διατάξεων του Κώδικα Δεοντολογίας. Απαγορεύεται, ειδικώς, η αποκάλυψη και η αναπαραγωγή του περιεχομένου εγγράφων και εν γένει στοιχείων της ποινικής προδικασίας, η οποία διενεργείται χωρίς δημοσιότητα. Ενόψει δε του σκοπού που υπηρετείται με την θέσπιση της ανωτέρω διατάξεως, αλλά και της εκτάσεως της σχετικής απαγορεύσεως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ο περιορισμός αυτός που θεσπίζεται στην άσκηση του δικαιώματος του πληροφορείν και του δικαιώματος στην πληροφόρηση είναι δυσανάλογος» (ΣτΕ 1216, 1217/2014 και 891/2015, ΕΔΔΑ 12.4.2006, Tourancheau et July κατά Γαλλίας, σκ. 73). Με το άρθρο 11 παρ. 6 του Π.Δ. 77/2003 δεν εισάγεται ρύθμιση αντικείμενη στα άρθρα 14 παρ. 1 και 5Α του Συντάγματος ή στο άρθρο 10 της ΕΣΔΑ (ΣτΕ 1216/2014). Πρόκειται για περιορισμό που προβλέπεται από σαφή διάταξη ουσιαστικού νόμου, με τον οποίο θάλπονται θεμιτοί σκοποί (ήτοι η προστασία της υπόληψης και εν γένει δικαιωμάτων τρίτων, η παρεμπόδιση της

κοινολόγησης εμπιστευτικών πληροφοριών καθώς και η διασφάλιση του κύρους και της αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας) (ΣτΕ 1355/2023, 1501/2023, ΕΔΔΑ 29.3.2016, Bedat κατά Ελβετίας, σκ. 44 επ.).

10. Η αρχή της στάθμισης που διέπει την εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 77/2003 έχει την έννοια ότι η δημοσιοποίηση στοιχείων της ποινικής διαδικασίας είναι δυνατόν, σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις, να θεωρηθεί δικαιολογημένη, όταν κατ' εκτίμηση των συνθηκών, κρίνεται αφενός μεν ότι συντρέχουν λόγοι υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος, οι οποίοι καθιστούν επιτρεπτή την ανακοίνωση των στοιχείων αυτών προς ενημέρωση του κοινού επί ζητήματος ιδιαιτέρως αυξημένου γενικού ενδιαφέροντος, αφετέρου δε ότι με την δημοσιοποίηση των στοιχείων αυτών δεν διακυβεύονται τα δικαιώματα του κατηγορουμένου και των λοιπών εμπλεκόμενων προσώπων, αλλά και το συμφέρον της αποτελεσματικής διεξαγωγής της δικαστικής έρευνας (1501/2023, 1355/2023, 1374/2023, 816/2018, 1216, 1217/2014, 891/2015).

11. Η απαγόρευση προβολής εικόνων που προκαλούν πόνο στους οικείους των εικονιζόμενων θεσπίζεται στο άρθρο 7 παρ. 2 του Π.Δ. 77/2003, το οποίο ορίζει: «Δεν επιτρέπεται να προβάλλονται, χωρίς σπουδαίο λόγο, εικόνες ή ήχοι, που επιτείνουν ή προκαλούν πόνο στους εικονιζόμενους ή σε πρόσωπα του αμέσου περιβάλλοντός τους».

12. Το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει κρίνει ως προς την πρόκληση πόνου στους οικείους των εικονιζόμενων τα εξής:

α) Η επανειλημμένη προβολή αμοντάριστων φωτογραφιών και πλάνων του θύματος συνιστά πρόκληση πόνου στους οικείους του θύματος και γίνεται κατά παράβαση του άρθρου 7 παρ. 2 του Π.Δ. 77/2003, (ΣτΕ 2194/2019),

β) «Οι εικόνες που προεβλήθησαν και ο τρόπος με τον οποίο αυτές προεβλήθησαν (οπτικοακουστικές τεχνικές που αποσκοπούσαν στη δραματοποίηση του γεγονότος ... και στη συγκινησιακή φόρτιση και έξαψη των τηλεθεατών), ... σε συνδυασμό με τις εκτεταμένες αναφορές στον τρόπο θανάτου του ... ήταν ικανά να προκαλέσουν πόνο στους οικείους του εκλιπόντος» (ΣτΕ 1245/2015 και πρβλ. ΣτΕ 4044/2008).

13. Τέλος, κατά τα στοιχεία β και ε της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000, το ΕΣΡ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.

II. Πραγματικό μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου, την παρακολούθηση της επίμαχης ροής προγράμματος και τους ισχυρισμούς της εγκαλουμένης (προβληθέντες προφορικός και εγγράφως), προκύπτουν τα εξής:

Κατά τη διάρκεια μετάδοσης της εξεταζόμενης εκπομπής το επίμαχο ζήτημα παρουσιάστηκε μεταξύ 10:08:30-10:52:00 και μεταξύ 11:00:30-11:11:20, δηλαδή για συνολική διάρκεια 54 λεπτών και 20 δευτερολέπτων και αναφέρθηκαν τα εξής:

Αναφορά του φερόμενου δράστη ως δολοφόνου

Κατά την παρουσίαση του θέματος από την εκπομπή αναφέρθηκε ο φερόμενος δράστης ως δολοφόνος ως εξής:

α) *«Λοιπόν στις έντεκα και δεκαοκτώ ακριβώς .... στέλνει στον δολοφόνο το παρακάτω μήνυμα ...»* (Γεωργακοπούλου - συνεργάτης της εκπομπής 10.18.40)

β) *«Και δώδεκα και είκοσι τρεις είναι η φωτογραφία, το ντοκουμέντο του δολοφόνου μαζί με την κόρη του αγκαλιά»* (Γεωργακοπούλου 10.20.00).

β) *«Πάμε να δούμε γιατί μίλησε (η ψυχολόγος) και για τον δολοφόνο»* (Γκουντάρας – συνεργάτης της εκπομπής 10.41.35).

γ) *«Να ξεκινήσω από τον Β1 δολοφόνο»* (συνεργάτης της εκπομπής 11.00.40 – 11.01.30).

δ) *«Είναι ένας ψυχρός δολοφόνος»* (ψυχολόγος που συμμετείχε στην εκπομπή 10.50).

ε) *«Θα πάμε σε ένα πολύ σύντομο διαφημιστικό διάλειμμα και θα επιστρέψουμε και για το προφίλ του δολοφόνου, αλλά και για της Α1»* (παρουσιάστρια εκπομπής 10.51.50).

Μία φορά αναφέρθηκε από δημοσιογράφο της εκπομπής *«... στην ανακρίτρια οδηγήθηκε ο 33χρονος καθ' ομολογία δολοφόνος»* (10.09.50).

Επίσης, κατά την παρουσίαση του θέματος από την εκπομπή προβλήθηκε η εξής λεζάντα *«ΣΤΗΝ ΑΝΑΚΡΙΤΡΙΑ Ο Β1 ΔΟΛΟΦΟΝΟΣ ΤΗΣ Α1»* ενδεικτικώς κατά τα εξής χρονικά διαστήματα: 10.08.40, 10.09.11, 10.10.00, 10.14.02, 10.08.40 έως 10.14.28, 10.27.35 – 10.27.41, 10.32.20 έως 10.33.32, 10.39.20 έως 10.41.25, 11.00.40 έως 11.01.30. Η λεζάντα αυτή προβλήθηκε σταθερά στην οθόνη είτε με μεγάλους άσπρους χαρακτήρες σε πράσινο φόντο, είτε με μικρότερους σε μέγεθος κεφαλαίους άσπρους χαρακτήρες σε φούξια φόντο.

Μετάδοση πλάνων από την προσαγωγή του φερόμενου ως δράστη

Προβλήθηκαν πλάνα από την προσαγωγή του κατηγορουμένου στις δικαστικές αρχές (στην Ευελπίδων) δύο διαφορετικές ημέρες είτε σε ολόκληρη την οθόνη, είτε στο μισό τμήμα της οθόνης, είτε στο 1/3 αυτής, κατά τα εξής χρονικά σημεία:

10.08.40, 10.09.28, 10.11.42, 10.11.46, 10.12.49, 10.13.40, 10.14.30, 10.20.34 έως 10.21.28, 10.23.54 έως 10.23.56, 10.24.15 έως 10.24.20, 10.24.30 έως 10.27.10, 10.27.40 έως 10.27.50, 10.29.00 έως 10.29.32, 10.30.00, 10.31.14, 10.32.10, 10.32.20 έως 10.33.32, 10.46.10, 10.47.38, 10.49.49, 11.00.00, 11.05.55, 11.07, 11.09.

Σημειώνεται ότι στα πλάνα αυτά ο κατηγορούμενος φορούσε μάσκα που έκρυβε τη μύτη και το στόμα του, αλλά ήταν δυνατή η αναγνώριση της ταυτότητάς του από τα λοιπά χαρακτηριστικά της συνολικής του μορφής, καθώς και από το ονοματεπώνυμό του που είχε κατ' επανάληψη αναφερθεί κατά τη διάρκεια της εκπομπής.

Μετάδοση αποσπάσματος κατάθεσης ψυχολόγου

10:41:30-10:43:00, Καινούργιου: *Σε αυτό το σημείο έχει σημασία να δούμε την κατάθεση της ψυχολόγου της ΑΙ.*

Γκουντάρας: *Ναι, ναι, ναι γιατί μίλησε και για ψυχοσυναισθηματική αστάθεια της ΑΙ. Πάμε να το δούμε γιατί μίλησε και για τον δολοφόνο.*

Προβάλλεται με κάρτα (πρβλ. καρέ 4 στην σελίδα 5) φωτογραφία και κατάθεση της μαίας-συμβούλου ψυχικής υγείας του θύματος. Παράλληλα με την προβολή της κάρτας, την κατάθεση αναγιγνώσκει γυναίκα δημοσιογράφος της εκπομπής. Υπέρτιτλοι: «Αποκλειστικά όλες οι τελευταίες εξελίξεις», «Η κατάθεση της “ψυχολόγου”». Μετά την αναγγελία του θέματος και πριν την πρώτη κάρτα, παρεμβάλλονται συνοδεία δραματικής μουσικής πολλά καρέ σε γρήγορη εναλλαγή από την μεταγωγή του κατηγορουμένου και φωτογραφίες του θύματος, του ζεύγους και της οικογένειας (πρβλ. καρέ 1-3 στην σελίδα 5). Τα ίδια καρέ παρεμβάλλονται ακόμα δυο φορές συνοδεία δραματικής μουσικής ανάμεσα στις κάρτες με την κατάθεση και μια τελευταία μετά την ολοκλήρωση ανάγνωσης της κατάθεσης: *Ο ΒΙ με βρήκε μέσω του site «doctor-anytime». Ο λόγος που με προτίμησαν είναι η προηγούμενη ιδιότητά μου ως μαία δεδομένου ότι όταν ήρθαν σε μένα, είχαν ήδη την μπέμπα τους. Η αιτία που απευθύνθηκαν σε μένα ήταν η αποβολή που είχε στην προηγούμενη εγκυμοσύνη της η ΑΙ και το οποίο είχε δημιουργήσει μια ψυχοσυναισθηματική αστάθεια στην ίδια και ήθελαν να το αντιμετωπίσουν. Η πρώτη*

μας επικοινωνία ήταν στις 14 Νοεμβρίου του 2020, ενώ η πρώτη μας συνάντηση στις 17 Νοεμβρίου του 2020. Τα παιδιά έκαναν ατομικά ψυχοθεραπεία πλην ορισμένων περιπτώσεων που χρειάστηκε να κάνουν μαζί. Στο γραφείο μου ερχόντουσαν μαζί και έφερναν και τη μπέμπα τους μαζί. Τις συνεδρίες τις διακόψαμε τον Φεβρουάριο που μας πέρασε. Τα παιδιά μου είπαν ότι ήταν εντάξει και δεν χρειαζόντουσαν περαιτέρω βοήθεια. Για το κακό που συνέβη δεν έχω να σας πω πολλά. Είναι ένα ειδεχθές έγκλημα και μακάρι να βρείτε αυτούς που το έκαναν. Μετά το περιστατικό έστειλα μήνυμα συλλυπητηρίων στον Β1.

Προβολή φωτογραφιών της δολοφονηθείσας και του ζευγαριού

Κατά τη μετάδοση της εξεταζόμενης εκπομπής προβλήθηκαν φωτογραφίες του ζευγαριού και της δολοφονηθείσας ενδεικτικά ως εξής: 10.32 - 10.33 (προβολή δύο φωτογραφιών ως φόντου της οθόνης, στην μία εικονιζόταν ο σύζυγος ως Β1 και στη δεύτερη το ζευγάρι αγκαλιά), 10.34 (φωτογραφία Α1), 10.35.32 (φωτογραφίες Α1 και φωτογραφίες του ζευγαριού), 10.35.50 (φωτογραφίες Α1), 10.36 έως 10.38 (φωτογραφίες ζευγαριού), 10.42.10 (φωτογραφία Α1 σε κούνια), 10.43 - 10.46 (φωτογραφίες Α1 και φωτογραφίες του ζευγαριού), 10.46.50 (φωτογραφίες του ζευγαριού).

III. Υπαγωγή

A. Ως προς τη μετάδοση εικόνων προσαγομένων στις αρχές προσώπων

Η προβολή από τον σταθμό των συγκεκριμένων πλάνων του καθ' ομολογίαν δράστη έγινε στο πλαίσιο του δικαιολογημένου ενδιαφέροντος του κοινού για ωφέλιμη πληροφόρηση για ένα επίκαιρο ζήτημα που ενδιέφερε ιδιαίτερα την κοινή γνώμη. Επιπλέον, οι συνθήκες, ο δράστης του εγκλήματος, καθώς και η εκτεταμένη δημοσιότητα που είχε λάβει η υπόθεση, λόγω και της αυξημένης συμμετοχής του δράστη στη δημοσιότητα αυτή, δικαιολογούσαν την κατ' επανάληψη προβολή των εν λόγω πλάνων χάριν της πληροφόρησης του τηλεοπτικού κοινού.

Ενόψει όλων των ανωτέρω, η Ολομέλεια ομόφωνα κρίνει ότι η εγκαλουμένη δεν τέλεσε την παράβαση της απαγόρευσης μετάδοσης εικόνων προσαγομένων στις αρχές προσώπων.

B. Ως προς τη μετάδοση εγγράφων της ποινικής προδικασίας

Η παρουσίαση του ανωτέρω αναφερόμενου υπό II αυτούσιου αποσπάσματος της μαρτυρικής κατάθεσης της ψυχολόγου του ζευγαριού ήταν σύντομη και το περιεχόμενό της δεν είχε καθοριστική σημασία για την εξιχνίαση ή την έκβαση της υπόθεσης, γιατί αναφερόταν σε γενικά και αόριστα στοιχεία για το ζευγάρι και τους λόγους που επισκέπτονταν την ψυχολόγο, τα οποία δεν αποκάλυπταν ουσιώδεις πληροφορίες για την σχέση τους ή τον χαρακτήρα του καθενός που θα μπορούσαν να επηρεάσουν το δικαστήριο, ενώ εξάλλου είχε δοθεί από πρόσωπο που δεν σχετιζόταν άμεσα με το έγκλημα.

Ως εκ τούτου, κρίνεται ότι η προβολή του αποσπάσματος του εν λόγω εγγράφου της ποινικής προδικασίας, λόγω του περιεχομένου του και του τρόπου παρουσίασής του, δεν ήταν πιθανό να επηρεάσει την διεξαγωγή της δικαστικής έρευνας ή να διακυβεύσει τα δικαιώματα των εμπλεκομένων στην υπόθεση προσώπων και την αμεροληψία του δικαστηρίου.

Γ. Ως προς την πρόκληση πόνου στους οικείους των εικονιζομένων

Η προβολή από τον σταθμό πολλών φωτογραφιών του ζευγαριού από ευτυχισμένες στιγμές της κοινής τους ζωής και του γάμου τους που συνόδευε την παρουσίαση του θέματος έγινε για να δοθεί έμφαση στο γεγονός ότι ο καθ' ομολογίαν δράστης είχε χρησιμοποιήσει τις προηγούμενες ημέρες τις ίδιες φωτογραφίες ως μέσο παραπλάνησης της κοινής γνώμης και των διοικτικών αρχών για την πιθανή ενοχή του. Συνεπώς, ο σταθμός επέλεξε τον συγκεκριμένο τρόπο παρουσίασης του θέματος για να καταδείξει την αντίθεση μεταξύ της πλασματικής εικόνας που παρουσίαζε ο καθ' ομολογίαν δράστης για τον εαυτό του στα ΜΜΕ σε σχέση με την πραγματική. Ως εκ τούτου, κρίνεται ότι η προβολή των επίμαχων φωτογραφιών δεν προκάλεσε πόνο στους συγγενείς της δολοφονηθείσας ή/και επίταση της προσωπικής οδύνης και

του πένθους των στενών συγγενών, αλλά έγινε στο πλαίσιο της δημοσιογραφικής κάλυψης του συγκεκριμένου θέματος, το οποίο είχε απασχολήσει έντονα και για μεγάλο χρονικό διάστημα την τρέχουσα επικαιρότητα.

Ενόψει όλων των ανωτέρω, η Ολομέλεια κρίνει ομόφωνα ότι η εγκαλουμένη δεν τέλεσε τις παραβάσεις της απαγόρευσης α) μετάδοσης εικόνων προσαγομένων στις αρχές προσώπων, β) μετάδοσης εγγράφων της ποινικής προδικασίας και γ) προβολής εικόνων που προκαλούν πόνο στους οικείους των εικονιζομένων.

Δ. Ως προς τον σεβασμό του τεκμηρίου αθωότητας του κατηγορουμένου

Το τεκμήριο αθωότητας διασφαλίζει την προστασία της δίκαιης δίκης και την προστασία της προσωπικότητας του κατηγορουμένου, ώστε οι συνέπειες της ποινής που συνίστανται στην προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και στη δυσμενή κοινωνικοηθική διάκριση του θιγόμενου απ' αυτήν να μην επέρχονται πριν από την αμετάκλητη καταδίκη. Κατά την ημέρα μετάδοσης της εκπομπής ο φερόμενος ως δράστης είχε αποκτήσει την ιδιότητα του κατηγορουμένου και τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται σ' αυτόν.

Οι προστηθέντες του σταθμού στο πλαίσιο άσκησης της ελευθερίας έκφρασης παρουσίασαν την επίμαχη είδηση κάνοντας πολλές αναφορές στο πρόσωπο του κατηγορουμένου και χαρακτηρίζοντάς τον κατ' επανάληψη ως δολοφόνο. Πλην όμως, το δικαίωμα της ελευθερίας έκφρασης, δεν είναι απεριόριστο, αλλά επιδέχεται περιορισμούς για λόγους προστασίας της προσωπικότητας των ατόμων και δη αυτών που κατηγορούνται για αξιόποινες πράξεις και αναφέρονται σε ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές, όπως εν προκειμένω.

Ενόψει των ανωτέρω διατάξεων, ο κατηγορούμενος πρέπει να θεωρείται αθώος και να τον μεταχειρίζονται ως τέτοιο, για αυτό και μέχρι την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης αναφέρεται και παρουσιάζεται ως ύποπτος τέλεσης εγκλημάτων ή ως φερόμενος δράστης, όχι όμως ως ένοχος, ούτε άμεσα ούτε έμμεσα.

Ο συνολικός τρόπος παρουσίασης της είδησης από την εκπομπή και ειδικά η παρουσίαση πληροφοριών και η διατύπωση κρίσεων για το συγκεκριμένο πρόσωπο που φερόταν ως δράστης εγκληματικής ενέργειας έγινε κατά τρόπο που ενισχύθηκε η εντύπωση του κοινού περί της ενοχής του κατηγορουμένου. Επιπλέον, ο κατ' επανάληψη χαρακτηρισμός, σύμφωνα με τα ανωτέρω πραγματικά περιστατικά, του κατηγορουμένου ρητώς ως δράστη του εγκλήματος («δολοφόνου»), δημιούργησε βεβαιότητα για την ενοχή του, την οποία μάλιστα επέτειναν και οι σχετικοί υπότιτλοι που συνόδευαν την παρουσίαση του θέματος. Κατ' αυτό τον τρόπο, προεξοφλήθηκε ευθέως η ενοχή του, χωρίς αυτή να έχει κατά το δεδομένο χρονικό σημείο αποδειχθεί, ενώ το γεγονός ότι ο χαρακτηρισμός του κατηγορουμένου ως ενόχου έγινε αφού ο ίδιος είχε ομολογήσει την αποτρόπαια πράξη του και όχι εξ αρχής, δεν απαλλάσσει τον σταθμό από την ευθύνη για την παράβαση των ανωτέρω διατάξεων περί σεβασμού του τεκμηρίου αθωότητας του κατηγορουμένου.

Επιπρόσθετα, μετά και από στάθμιση των συγκρουόμενων δικαιωμάτων (πληροφόρησης του κοινού και προσωπικότητας του κατηγορουμένου) κρίνεται ότι η παράλειψη σεβασμού του τεκμηρίου αθωότητας από τον σταθμό δεν ήταν δικαιολογημένη, διότι παρά την εκτεταμένη δημοσιότητα που είχε λάβει το συγκεκριμένο γεγονός, χωρίς να έχει αποδειχθεί η ενοχή του κατηγορουμένου από το συνολικό περιεχόμενο της εκπομπής διακυβεύτηκαν τα δικαιώματα του κατηγορουμένου και η αμεροληψία της δικαστικής κρίσης.

Ενόψει αυτών, η Ολομέλεια κρίνει ομόφωνα ότι ετελέσθη από την εγκαλουμένη εταιρεία η παράβαση της υποχρέωσης σεβασμού του τεκμηρίου αθωότητας του κατηγορουμένου και πρέπει να της επιβληθεί διοικητική κύρωση, και δη εκείνη του προστίμου.

Με βάση δε τη βαρύτητα της παραβάσεως και το κοινώς γνωστό μερίδιο τηλεθέσεως του συγκεκριμένου τηλεοπτικού σταθμού (όπως προκύπτει από τα τηρούμενα στο ΕΣΡ στοιχεία), κρίνεται ότι το επιβλητέο πρόστιμο είναι εκείνο των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ.

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**

Απαλλάσσει την εγκαλουμένη από την τέλεση των παραβιάσεων της απαγόρευσης:
α) μετάδοσης εικόνων προσαγομένων στις αρχές προσώπων, β) μετάδοσης εγγράφων της ποινικής διαδικασίας και γ) προβολής εικόνων που προκαλούν πόνο στους οικείους των εικονιζομένων, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Δέχεται ομόφωνα ότι η εγκαλουμένη παραβίασε τη ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία ως προς την υποχρέωση σεβασμού του τεκμηρίου αθωότητας του κατηγορουμένου, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Επιβάλλει ομόφωνα στην εταιρεία με την επωνυμία ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Α.Ε., ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού OPEN BEYOND, τη διοικητική κύρωση του προστίμου των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ.

Κατά το άρθρο 4 παρ. 3 του Ν. 2328/1995, όπως έχει μετά την δια του άρθρου 23 παρ. 5 εδ. β' του Ν. 3166/2003 αντικατάστασή του, η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη κύρωση, είναι εκτελεστή κατά:

1. Της εταιρείας ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΑΕ, που εδρεύει στο Κορωπί Αττικής, στο 2ο χιλιόμετρο Λεωφ. Παιανίας - Μαρκοπούλου, με ΑΦΜ 094249653, ΔΟΥ ΦΑΕ Αθηνών.
2. Του ..... του ....., που κατοικεί ....., με Αριθμό Διαβατηρίου: ..... και ΑΦΜ: ....., ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 28^η Νοεμβρίου 2024 και δημοσιεύτηκε την 14^η Μαρτίου 2025.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΤΕΡΙΠΗ ΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗ – ΔΡΙΛΙΑ

ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΛΕΝΗ